

14 consells per la millora de la qualitat de l'aire interior a l'hospital

Els hospitals i centres sanitaris són espais especials, dissenyats per acollir a les persones en moments d'alta vulnerabilitat. La diversitat d'espais i requisits de qualitat d'higiene i qualitat de l'aire fan dels hospitals edificis altament complexos de dissenyar i gestionar, sotmesos a normatives i regulacions estrictes. Dins de la classificació de qualitat de l'aire interior, els hospitals es troben en la categoria 'IDA 1': qualitat d'aire òptima.

Consells generals per una bona qualitat d'aire interior a l'àmbit hospitalari

● Assegura un bon disseny del sistema de ventilació i fes-ne un manteniment i higiene adequats

Les preses d'aire de ventilació han d'estar allunyades de focus de contaminació, de torres de refrigeració, zones enjardinades, zones d'escombraries i zones d'emmagatzematge de productes químics. Han d'estar preservades de la pluja i la radiació solar, ja que poden deteriorar-ne els materials.

● Escull mobiliari i materials de construcció innocus i no porosos

En la mesura del possible, assegura que tant el mobiliari com la pintura utilitzada a l'espai estiguin certificades amb l'etiqueta ecològica europea ecolabel. Els dissolvents i adhesius emprats en la fabricació de mobles i decoració poden emetre contaminants durant mesos i fins i tot anys després de la seva aplicació, alterant la qualitat de l'aire interior. Els materials no porosos es netegen de manera més efectiva i eviten el creixement de bacteris, fongs i/o insectes.

● Aplica sistemes de monitoratge de la qualitat de l'aire interior

En cas de dubtes sobre la bona o mala ventilació, un equip de mesura de temperatura, humitat relativa i CO₂ són clau per entendre quan cal ventilar l'espai. Tots tres són els responsables de la sensació d'aire viciat. Controlar els nivells de material particulat també ens pot ajudar a reduir la transmissió de malalties a través d'aerosols.

● Evita la ventilació natural en episodis de contaminació atmosfèrica elevada

La contaminació atmosfèrica afecta directament la qualitat de l'aire interior. En episodis alts de partícules a l'aire (PM), ja sigui per la combinació de l'activitat urbana i la meteorologia o per incendis o pols sahariana, hem de donar preferència a sistemes de ventilació mecànica.

● No bloquegis les sortides del sistema de ventilació mecànica

No s'han de bloquejar les sortides de ventilació per no alterar l'equilibri del sistema de ventilació mecànica de l'edifici. Mobles i objectes poden alterar el flux d'aire i evitar-ne una bona renovació.

● **No fumis dins l'hospital i tampoc a les seves proximitats**

Fumar a l'interior d'un espai n'empitjora la qualitat de l'aire, però aquesta contaminació pot perllongar-se en el temps, ja que el material particulat i altres químics poden impregnar el mobiliari, les parets i el tèxtil. Per una òptima qualitat de l'aire, el tabac s'ha d'erradicar també a les proximitats dels accessos als edificis. En edificis de diverses plantes, la variació de pressió fa que l'aire exterior penetri per les plantes inferiors i pugi a les més altes.

● **Estigues pendent dels símptomes associats a la síndrome de l'edifici malalt dels treballadors**

Irritació als ulls, nas i gola, sensació de sequedat a les mucoses, dificultats per respirar, erupcions cutànies, hipersensibilitats inespecífiques, nàusees, marejos, vertigen, mal de cap o fatiga mental són alguns dels símptomes de l'edifici malalt. Si diferents persones comparteixen aquesta simptomatologia quan treballen a l'hospital, caldria fer una revisió exhaustiva de l'estat de salut del centre, ja que es podria tractar d'un edifici malalt.

● **Concentra la zona d'impressores en una sala apartada i ben ventilada**

Les impressores i fotocopiadores emeten partícules i COV, és convenient que tinguin un espai designat ben ventilat i separat de les zones de treball i descans dels treballadors i dels pacients.

● **Fomenta l'ús del transport públic i la mobilitat activa a les proximitats de l'hospital**

La contaminació atmosfèrica afecta directament la qualitat de l'aire interior, i les nostres accions quotidianes tenen un efecte directe en aquesta contaminació atmosfèrica. És recomanable l'ús de transport no motoritzat i la mobilitat activa. Si no és possible, cal prioritzar el transport públic en comptes del privat. Els nostres hàbits de consum també col·laboren en les emissions de gasos contaminants a l'atmosfera. Prendre'n consciència és clau per aprendre a canviar els nostres hàbits.

Consells generals per una bona qualitat d'aire interior per als treballadors i personal sanitari

---

● **Aireja els espais comuns amb ventilació natural**

En funció de la quantitat de gent ocupant un mateix espai, el CO₂ es pot acumular ràpidament i generar un ambient viciat i que pot fer sensació d'adormiment. Si pots, ventila sovint la sala de manera natural durant uns minuts.

● **Intenteu no saturar les sales de reunions/oficines**

El CO₂ en sales de reunions o oficines plenes de gent augmenta ràpidament per sobre dels valors recomanats (800-1000 ppm). En la mesura del possible, repartiu-vos en diferents sales, promoueu la connexió a les reunions a través de videotrucada i ventileu de manera natural durant i després de la reunió.

● Guarda el menjar a zones habilitades per fer-ho, refrigerant-lo si cal

El menjar atrau plagues i pot generar males olors si no es refrigera o conserva com toca. Per evitar-ho, mantén les àrees d'emmagatzematge de menjar i les neveres netes.

● Llença les escombraries als espais designats

Llença els residus orgànics al contenidor designat. Els residus poden generar olors i agents biològics que afecten negativament la qualitat d'aire interior.

● Si tens símptomes associats a la síndrome de l'edifici malalt, comunica-ho al teu superior

Irritació als ulls, nas i gola, sensació de sequedat a les mucoses, dificultats en respirar, erupcions cutànies, hipersensibilitats inespecífiques, nàusees, marejos, vertigen, mal de cap o fatiga mental són alguns dels símptomes de l'edifici malalt. Si durant els dies que treballes a l'hospital, tu o els teus companys compartiu aquests símptomes, cal comentar-ho a la persona responsable i fer una revisió exhaustiva de l'estat de salut de l'espai on treballem, ja que es podria tractar d'un edifici malalt.

Mantenir una qualitat d'aire interior saludable és una tasca col·lectiva. És per això que et convidem a **compartir aquesta guia amb familiars, amistats i tota persona que vulgui formar part del canvi.**

Si vols saber-ne més o conèixer d'on s'ha extret la informació d'aquesta guia, consulta les següents fonts:

Directrius de l'OMS sobre les humitats i els fongs (anglès):
<https://apps.who.int/iris/handle/10665/164348>

Directrius de l'OMS sobre els contaminants d'aire interior més comuns (anglès):
<https://www.who.int/publications/i/item/9789289002134>

Directrius de l'OMS sobre contaminants de l'aire en general (anglès):
<https://www.who.int/publications/i/item/9789240034228>

Informació sobre l'Etiqueta Ecològica Europea (EEE), segons el Ministerio para la Transición Ecológica y el Reto Demográfico del govern espanyol (castellà):
<https://www.miteco.gob.es/es/calidad-y-evaluacion-ambiental/temas/etiqueta-ecologica-de-la-union-europea/>

Guia sobre millors pràctiques en disseny i construcció d'edificis per una bona qualitat d'aire interior, publicada a la revista ASHRAE Journal, sobre tècniques de construcció sostenibles (anglès):
<https://www.ashrae.org/technical-resources/bookstore/indoor-air-quality-guide>

Catàleg de materials amb la informació ambiental pertinent, fet pel Green Building Council España (castellà):
<http://materiales.gbce.es/>

Recomanacions per reduir l'exposició a la contaminació atmosfèrica i protegir la salut de la població a Barcelona, de l'Agència de Salut Pública de Barcelona (català):
<https://www.aspb.cat/wp-content/uploads/2017/12/Recomanacions-reduir-contaminacio-atmosferica-protegir-salut.pdf>

Què és la contaminació de l'aire interior? Informació a tres nivells (resum, detallada i directament de les fonts), elaborada per la Comissió Europea i GreenFacts (anglès):
<https://copublications.greenfacts.org/en/indoor-air-pollution/index.htm#i1>

Recursos per aprendre sobre la qualitat de l'aire interior, de l'Agència de Protecció Ambiental dels Estats Units (EPA, castellà):
<https://espanol.epa.gov/cai/introduccion-la-calidad-del-aire-interior>

Com afecta la nostra salut l'aire que respirem? Article informatiu escrit per un investigador d'ISGlobal (català):
<https://www.isglobal.org/healthisglobal/-/custom-blog-portlet/com-ens-afecta-l-aire-que-respirem->

Autoria del projecte:
Marc Conangla Bermejo - Direcció del projecte
Marta Royo Lionch - Recerca científica

Amb el suport de l'FCRI (Convocatòria Joan Oro 2022).

